

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/13/2019
Identifikačné číslo spisu: 4618010105
Dátum vydania rozhodnutia: 05.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4618010105.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obvineného E. V. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., o dovolaní obvineného E. V. podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Tomasa proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 12. septembra 2018, sp. zn. 2To/59/2018, na neverejnom zasadnutí konanom 05. marca 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného E. V. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 30. mája 2018, sp. zn. 3T/8/2018, bol obvinený E. V. uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a to na tom skutkovom základe, že

dňa 22. októbra 2017 v čase okolo 11.45 hod. v E., na parkovisku pred miestnym obchodným domom M. sa slovne opakovane vyhrážal zabitím matke svojich maloletých detí a bývalej družke poškodenej L. H., nar. XX. C. XXXX, prechodne bytom F., N.. D.. K. č. XX hrubými vulgárnymi slovami a slovami : ty drž hubu, ja ťa zabijem, čo si ty myslíš, aké veľké sú F., ja si ťa nájdem, keď nebudem mať deti ja, nebude ich mať nikto a budete im páliť sviečky“, následkom čoho poškodená z obavy, že obžalovaný vyhrážky naplní, sa aj so svojou sestrou M. H. schovali v obchodnom dome M., kde zostali asi 20 minút.

Za to mu súd podľa § 360 ods. 2 Tr. zák., za nezistenej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Tr. zák., nezistenej prítlačujúcej okolnosti podľa § 37 Tr. zák. postupom podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., § 49 ods. 1 Tr. zák. súd výkon trestu obvinenému podmiennečne odložil a určil probačný dohľad nad správaním obvineného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. ustanovil skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. a), písm. j) Tr. zák. obvinenému uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádza o zamestnanie, povinnosť spočívajúcu v príkaze nepríbližiť sa k poškodenej L. H., nar. XX. C. XXXX v L., bytom D., v súčasnej dobe bytom F., N.. D.. K. XX na vzdialenosť menšiu ako 5 (päť) metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydli.

Na podklade odvolania obvineného E. V. voči uvedenému rozsudku okresného súdu Krajský súd v Nitre uznesením z 12. septembra 2018, sp. zn. 2To/59/2018, rozhodol tak, že podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal prostredníctvom obhajcu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Tr. por. obvinený E. V. dovolanie, ktoré je v podstate zhodné s odvolaním, ktoré podal proti citovanému rozhodnutiu súdu prvého stupňa.

Ako zásadné porušenie svojho práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.) obvinený vnímal spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní súdmi obidvoch stupňov, ktorý je v rozpore s jeho predstavami a s jeho vlastným hodnotením, nevysporiadanie sa súdov s rozporom vo výpovediach vypočutých svedkov, ktorým prvostupňový súd sčasti uveril (vo vzťahu k bodu 1/) a sčasti neuveril (vo vzťahu k bodu 2/) a ostatnými dôkazmi a nevykonanie ním navrhnutých dôkazov. Namietol, že súdy dôsledne neaplikovali zásadu „in dubio pro reo“, a svojím postupom porušili čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tejto súvislosti poukázal aj na to, že od súdu sa vyžaduje, aby jeho rozhodnutie bolo odôvodnené presvedčivo, čo je zárukou toho, aby nebolo arbitrárne. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. stroho uviedol, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Navrhol preto, aby najvyšší súd rozsudkom vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v jeho neprospech, napadnuté uznesenie zrušil (vo výrokoch o druhu trestu a jeho výmere) a vec mu prikázal, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

V súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku prvostupňový súd dovolanie obvineného E. V. doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Okresná prokurátorka v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného po jeho stručnom zrekapitulovaní vyslovila názor, že obvineným uplatnené dovolacie dôvody v posudzovanom prípade nie sú dané, obvinený napokon dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. žiadnym spôsobom v podanom dovolaní ani neodôvodnil, svedkovia, ktorých obvinený navrhol vypočuť, na mieste, kde sa skutok stal, neboli a rozsah vykonaného dokazovania žiaden dovolací dôvod nepredstavuje. Právoplatné rozhodnutie súdu prvého stupňa označila za zákonné a správne a dovolacie dôvody uvádzané obvineným označila len za snahu obvineného o zmenu v skutkových zisteniach a v hodnotení dôkazov.

Z týchto dôvodov navrhla, aby najvyšší súd dovolanie obvineného E. V. podľa § 382 písm. c) Tr. por. ako nedôvodné odmietol.

Obvinený E. V. ani jeho obhajca, ktorým bolo vyjadrenie prokurátorky doručené naň žiadnym spôsobom nereagovali.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v

zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Tr. por.

Dovolací súd nahliadnutím do spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného E. V. nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojím charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expresis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať ak:

c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,

i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné:

Zásadným porušením práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.) sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Výnimočne môže ísť aj o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu môže mať za následok konštatovanie naplnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Zákon totiž výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné. Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Prípadné porušenie práva na obhajobu, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, preto samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Pri posudzovaní, či v tom ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu a tieto individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávného ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého

sa súdeným skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), prípadne zániku trestného činu (najmä § 87 Tr. zák.), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Tr. zák.), súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.) a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Oboznámením sa s obsahom predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti:

Námietky obvineného, ním subsumované pod dovolací dôvod vyjadrený v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., tomuto dovolaciemu dôvodu nezodpovedajú. Tieto smerujú výlučne do rozsahu dokazovania a spôsobu hodnotenia dôkazov konajúcimi súdmi s ktorým sa obvinený nestotožnil a vykonané dôkazy hodnotil zo svojho uhla pohľadu s celkom iným do úvahy prichádzajúcim záverom. Z obsahu predloženého spisu dovolací súd zároveň zistil, že hoci obvinený už v konaní pred súdom prvého stupňa navrhol vykonať aj ďalšie dôkazy výsluchmi ním na č. l. 286 navrhnutých svedkov, na hlavnom pojednávaní 30. mája. 2018 (č. l. 356) po prečítaní jeho návrhu samosudkyňou obvinený výslovne vyhlásil, že na výsluchu týchto svedkov netrvá a ďalšie návrhy na dokazovanie procesné strany nemali. Dokazovanie bolo preto vyhlásené za skončené a bolo udelené slovo na záverečné reči. Pokiaľ obvinený v závere podaného dovolania poukázal aj na náležitosti odôvodnenia rozhodnutia súdu, najvyšší súd uvádza, že dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 371 ods. 7 Tr. por.). Nad rámec toho však dovolací súd uvádza, že odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch stupňov plne zodpovedajú kritériám stanoveným na túto časť súdneho rozhodnutia ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. a 176 ods. 2 Tr. por. a týmto nie je čo vytknúť.

Z uvedených dôvodov dovolací súd nemohol z hľadiska obvineným vznesených námietok považovať dôvod dovolania uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. za daný.

V rámci dovolacieho dôvodu uplatneného obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., tento namietal, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. Zo skutkovej vety výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa nepochybne vyplýva, že táto obsahuje všetky zákonné znaky trestného činu z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Z jej obsahu možno spoľahlivo zistiť, že obvinený sa vyhrážal matke svojich maloletých detí a svojej bývalej družke zabitím takým spôsobom, ktorý u nej mohol vzbudiť dôvodnú obavu a čin spáchal na chránenej - blízkej osobe.

Uvedené konanie obvineného bolo preto správne podriadené pod kvalifikovanú skutkovú podstatu prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák.

Vzhľadom na uvedené musel dovolací súd konštatovať, že formulácia skutku vo výrokovej časti rozsudku okresného súdu, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, plne zodpovedá zákonnému vymedzeniu skôr uvedeného trestného činu.

Vyššie citované skutkové závery (ktorými je dovolací súd viazaný) preto bez akýchkoľvek pochybností odôvodňujú právnu kvalifikáciu konania obvineného E. V. ako prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.